

ограничена слобода избора посла или бављења приватним предузетништвом због чињенице да би му, остварењем овог права, била ускраћена исплата старосне пензије која му је до тада исплаћивана, у целини или делимично, такође се мора сматрати ограничавањем могућности да лице слободно бира посао или се бави приватним предузетништвом. Овај став Уставног суда одразио се и на друге сличне случајеве уставног судства. У горепоменутој одлуци Уставног суда, проширен је концепт ванредне ситуације, како би обухватио економску кризу (и природну катастрофу). Тако је у овој одлуци, по први пут у јуриспруденцији Уставног суда, економска криза истакнута *expresis verbis* као околност, у чијем присуству се, у изузетним случајевима, законска регулатива пензионих односа може изменити смањењем старосних пензија у мери неопходној да би се обезбедили витални интереси друштва и заштитиле друге уставне вредности. Смањене старосне пензије могу се исплаћивати само привремено, односно, само док је у држави присутна тешка економска ситуација. Треба напоменути да се чак и у таквим изузетним случајевима, старосне пензије не могу смањити у мери која би нарушила Уставом утврђену равнотежу између интереса појединца и интереса друштва. Оне се морају смањити уз поштовање уставног принципа пропорционалности.

У својој одлуци од 23. августа 2005. године, Уставни суд је констатовао да се, по избијању економске и финансијске кризе, државни буџет (као и општински буџети), може модификовати; да се расходи (њихове приближне процене) могу смањити, али да државне и општинске установе морају измиривати своје обавезе. У таквој стварној ситуацији, рок у коме држава мора испунити поменуте обавезе може се продужити, међутим, државне и општинске установе не могу на произвољан начин одлучити да не испуне своје обавезе.

Уставни суд је морао да одлучи и о томе да ли ће се последице економске кризе одразити на финансирање судова. У својој одлуци од 28. марта 2006. године, тумачећи усклађеност неких одредаба Закона о судовима с Уставом, Уставни суд је изразио став да у случају тешке економске кризе и тешке финансијске ситуације треба прерадити и смањити обично буџетско финансирање свих установа које врше државну власт, као и финансирање различитих сфера које се финансирају из буџетских средстава државе и општина. У таквој ситуацији, финансирање судова као и зараде судија могу се привремено смањити, али такво смањење не треба да омогући другим државним установама и њиховим руководиоцима да повређују независност судства. Финансирање судова и зараде судија не могу се смањити у мери која би их спречила да врше своју правосудну функцију или која би њихову способност за вршење правосудне функције умањила. Уставни суд је нагласио да законодавац који успоставља неповољнију законску регулативу у погледу зарада, када је то неопходно